

Vej og kloak

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Inspiration

til efteruddannelse

Vej og kloak

Hvad er der af muligheder for at deltage i efteruddannelse?

Efteruddannelse og kompetenceudvikling af medarbejdere er en afgørende faktor for en god og velfungerende arbejdsplads.

Den faglige udvikling på jobområderne ændrer sig konstant. Det gør det nødvendigt, at 3F'eren har mulighed for løbende at udvikle sine kompetencer. Det vil give arbejdspladsen den bedst mulige arbejdskraft, og det vil sikre den enkeltes værdi på arbejdsmarkedet.

Det er derfor afgørende, at hver eneste 3F'er får tilbudt efteruddannelse med baggrund i den enkeltes ønsker og arbejdspladsens behov. Uddannelse bør altid drøftes i forbindelse med MUS-samtalen, og i forbindelse med fastlæggelse af en udviklingsplan. I næsten alle 3F-overenskomster er det aftalt, at der skal udarbejdes en skriftlig udviklingsplan. Den udarbejdes i samarbejde mellem medarbejder og leder.

Har du som medarbejder ikke lige nu nogen konkrete uddannelsesønsker, kan du i denne pjece få inspiration til evt. efteruddannelsesmuligheder og steder på nettet, hvor det er muligt at finde flere oplysninger.

På de kommunale arbejdspladser er der i OK 11 som noget nyt aftalt en tryghedspulje, hvis formål er en ekstra støtte til medarbejdere, der bliver afskedigede. Der gives mulighed for et individuelt tilskud på op til 10.000 kr. til betaling af realkompetenceudvikling og kompetenceudviklingskurser i opsigelsesperioden.

Du vil i denne pjece få inspiration til dine efteruddannelsesmuligheder og kunne læse om:

Erhvervsuddannelser

AMU-kurser inden for dit jobområde

Kurstilbud på VUC:

- almen voksenuddannelse (dansk, matematik, IT, sprog med mere)
- HF-enkeltfag
- Ordblindeundervisning
- Forberedende voksenundervisning

Dansk som andetsprog

Erhvervsuddannelserne

Hvis du vælger at tage en erhvervsuddannelse opnår du faglært status. For at få uddannelsen, indgår du en uddannelsesaftale med din arbejdsgiver, der skal have en godkendelse til at tage elever i det pågældende fag. Selve uddannelsen veksler mellem skoleundervisning og praktik på en arbejdsplads.

Der er 3 veje til at blive faglært, og de afsluttes alle med en svendeprøve.

- Den ordinære erhvervsuddannelse, dvs. som en ungdomsuddannelse. Den består af et grundforløb og et hovedforløb. Der indgår skoleundervisning og praktik, og i alt tager det mellem 2 og 4 år.
- Erhvervsuddannelsen som en voksenerhvervsuddannelse. Det forudsætter, at du har relevant erhvervs erfaring, og at du er fyldt 25 år. En voksen-erhvervsuddannelse tager kortere tid end ungdomsuddannelsen, men veksler også mellem undervisning og praktik. Du skal have en individuel kompetencevurdering, inden du begynder. Der er to varianter af voksenforløbet:
 - a) Enten fastlægges uddannelsens varighed individuelt på baggrund af en konkret vurdering af dine forudsætninger og kompetencer,
 - b) Eller der kan være tale om et såkaldt meritforløb, som har en fast varighed, men som er kortere end ungdomsuddannelsen.
- En tredje vej til at blive faglært er ved at tage erhvervsuddannelsen som en GVU, dvs. som en grundlæggende voksenuddannelse. Det betyder, at du tager de forskellige skolefag i erhvervsuddannelsen som enkeltfag indenfor en periode af højst 6 år, og afslutter med svendeprøven. Der indgår normalt ikke praktik i en GVU. Inden du begynder, skal du have en individuel kompetencevurdering, og sammen med en godkendt skole får du lagt en personlig uddannelsesplan for hele forløbet. Dvs. forløbet er en aftale mellem dig og skolen, men du skal have tilladelse til at deltage af din arbejdsgiver. Især hvis du har meget erhvervs erfaring og kan få merit for store dele af erhvervsuddannelsen, kan en GVU have interesse.

På jobområdet er der primært 2 erhvervsuddannelser: Anlægsstruktør, og Brolægger og der findes en kontraktuddannelse som vejafaltør.

Anlægsstruktør: Som Anlægstruktør lærer man at opmåle og afsætte i terræn og at lave kloakeringsarbejde samt vej-, anlægs- og belægningsarbejde - i nye anlæg og som vedligehold og reparation. Du lærer afrømning, udgravning og vejkasseopbygning, samt vej- og terrænbefæstelse, fx betonkantsten.

Brolægger: Som Brolægger lærer man at lave brolægningsarbejder og terrænbefæstelser i granit, natursten og beton. Lærer at lave kørebanebrobelægning, chaussébrobelægning, knolde- og pikstensbrobelægning, flise- og klinkebelægning samt kanstenssætning. Lærer at opmåle, tilpasse, tilhugge og skære betonsten, natursten og klinker og at opbygge støttemure og trapper.

Vej-asfaltøruddannelsen er en meget praktisk orienteret uddannelse. I løbet af uddannelsen er der godt 24 ugers skoleophold og godt 70 ugers praktikophold i virksomheden. Uddannelsen er en AMU-kontraktuddannelse med en varighed på 2. år. For at blive vej-asfaltør gennem merit-ordningen er det en betingelse, at man har arbejdet med asfaltudlægning i mindst 5000 timer og at man har haft ansættelse i asfaltbranchen i mindst 3 år.

Har du brug for hjælp til at komme i gang med en erhvervsuddannelse som voksen, så kontakt den lokale erhvervsskole eller din lokale 3F afdeling.

Du kan finde flere oplysninger på www.ug.dk

Du kan også få mere at vide om uddannelserne ved at se på det faglige uddannelsesudvalg for Byggeriet Uddannelser: www.bygud.dk

Økonomi: Som udgangspunkt gives der fuld løn til ansatte i kommunerne der påbegynder et voksenlærlingeforløb, hvis man er fyldt 25 og har arbejdet nogle år inden for jobområdet. På AER's hjemmeside er der oplysninger om tilskud og præmier for at have en voksenlærling. www.aer.dk

AMU-kurser

AMU-kurserne er korte erhvervsrettede kurser for ufaglærte og faglærte medarbejdere. Kurserne tages på AMU-centre og tekniske skoler.

Nedenstående kursusforslag er eksempler på relevante AMU-kurser inden for dette fagområde.

Asfaltlapning

- Deltagerne kan udføre småreparationer af almindeligt forekommende skader i asfaltbelægninger på lande- og kommuneveje korrekt.

- Deltagerne kan bedømme en skades omfang samt årsag, samt vælge de rigtige materialer til en given reparation, herunder udregne materiale-mængder.
- Deltagerne kan anvende korrekt fremgangsmåde i udførelsen af reparationen - herunder rengøre, fræse/skære, klæbe, udlægge samt komprimere, så kravene til samlinger, jævnhed, komprimering samt holdbarhed overholdes.
- Deltagerne kan udføre korrekt lapning ved retablering af veje efter ledningsarbejde, så kravene i vejreglerne overholdes.
- Dimensionering og udlægning af vejasfaltmaterialer
- Kursets formål er, at deltagerne kan udføre praktiske opgaver med udlægning af klæbemiddel, maskin- og eller håndudlægning, samt komprimering af asfaltbære- og slidlag på forskellige typer vejanlæg, samt udføre opgaver med eftersyn, pasning og vedligeholdelse af udlægningsmaskiner, tromler, vibrationstromle m.m.

Vejasfaltarbejde - fejning og klæbning

- Deltagerne kan udføre udlægning af klæbemidler på asfaltbærelag samt støvbindemidler på stabilt gruslag og kan til dette brug udarbejde en sprøjteplan med arbejdstryk, hastighed og dysestørrelse til brug ved vejasfaltarbejde samt udføre opgaver med rengøring -herunder fejning af underlag.

Dimensionering og udlægning af vejasfaltmaterialer

- Kursets formål er, at deltagerne kan udføre praktiske opgaver med udlægning af klæbemiddel, maskin- og eller håndudlægning, samt komprimering af asfaltbære- og slidlag på forskellige typer vejanlæg, samt udføre opgaver med eftersyn, pasning og vedligeholdelse af udlægningsmaskiner, tromler, vibrationstromle m.m.

Tilsyn med vejanlæg og sidearealer

- Deltagerne kan udføre vejtilsyn med belægning, kantsten, grøfter, cykelstier, fortove, brønde, broer, tunneller, ledningsarbejder, afmærkning, belysning, signalanlæg, autoværn og beplantning, samt udfylde de blanketter som tilsynsopgaven kræver.
- Deltagerne kan kontrollere om mindre udførte entrepriser på vejanlægget overholder udbudsbetingelserne i forbindelse med det praktiske arbejde udføres.
- Deltagerne kan i forbindelse med vintertjeneste varetage vagttjeneste, vejtilsyn, styring og kontrol med materiel og kvalitetskontrol af opgavens udførelse.

Vejbygning - bygning af fortovsarealer

- Deltagerne kan med projektmateriale som grundlag medvirke ved bygning af fortovsarealer for så vidt angår planlægning af arbejdet, udførelse af nødvendig detailafsætning og afgravning samt sætning af betonkanter og lægning af fliser i lige stræk efter gældende normer så kravene til underlagets proctorværdier, fortovets jævnhed og fald mod rendesten er overholdt.
- Deltagerne kan medvirke ved kvalitetssikringen af arbejdsudførelse.
- Deltagerne kan medvirke ved indretning af arbejdspladsen, herunder sørge for opdeling, placering af materialer og materiel samt etablering for vinterforanstaltninger og nødvendig afspærring og afmærkning af arbejdsstedet.
- Deltagerne kan til arbejdets udførelse vælge og bruge hensigtsmæssige materialer og materiel.
- Deltagerne kan ved hjælp af instruktionsbog o. lign. udføre starteftersyn, renholdelse og pasning af maskiner og materiel.

Vejen som arbejdsplads - ajourføring

- Deltagerne får ajourført viden om gældende regler og bestemmelser inden for afmærkning af vejarbejder.

Kloakering - tv-inspektion af større ledninger

- Deltagerne kan i henhold til gældende, miljø- og arbejdsmiljølovgivning, anvende tv-inspektionsudstyr i afløbsledninger med dimensioner over 160 mm.

Kloakering - anvendelse af lovgrundlaget

- Deltagerne kan, for at kunne udføre kloakering efter gældende lovgivning, anvende relevant dansk og fælleseuropæisk lovgivning vedrørende afløbsinstallationer i jord, fra og med tilslutning til hovedkloak, til og med gennembrydning i gulv, fundament eller ydervæg mod jord.
- Deltagerne kan således anvende relevante elementer fra primært bygnings-, miljø- og arbejdsmiljølovgivning, samt lovgivning om autorisation for udførelse af afløbsinstallationer.

Kloakering - projektering og dimensionering

- Deltagerne kan i henhold til gældende lovgivning foretage nødvendige forundersøgelser, tegne, tilrettelægge og dimensionere afløbsinstallationer i jord.

Kloakering - anvendelse af lægningsbestemmelser

- Deltagerne kan som baggrund for udførelse af afløbsinstallationer anvende gældende lægningsbestemmelser så krav til opbygning af ledningsgrav samt sikring af bygninger og andre ledninger overholdes.

Nivellering

- Deltagerne kan forestå nivellering samt afsætnings- og opmålingsopgaver i forbindelse med udførelse af forekommende arbejdsopgaver inden for entreprenørområdet, samt udføre opgaver ved brug af nivelleringsapparater, teodolit og laser.

Brolægning - forskrifter og regler

- Deltagerne kan med baggrund i viden om faglige forskrifter, regler for udførelse af anlægsopgaver i offentlige veje samt reglerne for arbejde på arealer med ledninger i jorden, udføre brolægningsopgaver fagligt og sikkerhedsmæssigt korrekt under hensyntagen til egen og andres sikkerhed.

Brolægning - udførelse af kombinationsbrolægning

- Deltagerne kan selvstændigt ud fra arbejdstegninger og beskrivelser udføre planlægning, arbejdstilrettelæggelse, samt udføre forekommende opgaver i kombinationsbrolægning med brug af natursten og andre materialer.

Brolægning - udførelse af mønsterbrolægning

- Deltagerne kan selvstændigt ud fra arbejdstegninger og beskrivelser udføre planlægning, arbejdstilrettelæggelse, samt udføre forekommende opgaver i mønster- og kombinationsbrolægning, samt gøre brug af ultraditionel anvendelse af materialer ved brolægning.
- Endvidere kan deltagerne udføre restaurering og renovering af gamle brolægninger under iagttagelse af hensyn til arkitektur og miljø.

Brolægning, underlagsopbygning og komprimering

- Deltagerne kan udføre opgaver med udlægning og komprimering af udlagte grus- og stenmaterialer ved brug af minigraver og vakuumløftere, samt udføre komprimering af div. granitbelægninger ved brug af pladevibrator samt/eller springstøder.

Kabelarbejde - retablering af belægnings

- Deltagerne kan udføre retablering efter ledningsgrave i vej-, sti- og fortovsarealer, således at de stillede kvalitetskrav til opfyldning og belægningsens retablering er opfyldt. Deltagerne kan i denne forbindelse med forskellige arbejdsmetoder og materialetyper, udføre opgaverne med omkringfyldning og retablering, afhængig af ledningstypen, så de stillede krav til komprimeringsgraden, målt med isotopmåler, er opfyldt.

Få mere at vide om AMU og oplysninger om økonomien, når du tager et AMU-kursus

Hjemmesider, hvor det er muligt at finde flere oplysninger om AMU-kurser:

www.efteruddannelse.dk eller *www.ug.dk*
lønrefusion VEU-godtgørelse *www.veug.dk*

AVU Almen voksenuddannelse:

AVU er almen undervisning tilrettelagt for voksne på 9. og 10. klasseniveau. Du kan bruge undervisningen til at få genopfrisket din viden eller for at øge dine muligheder for udvikling og fastholdelse på arbejdsmarkedet. AVU består af en række fag, og hvert fag kan være opdelt i moduler (a og b). I nogle fag er der også basisundervisning. AVU-fag kan stykkes sammen til en samlet eksamen, der giver adgang til HF.

Der er to typer AVU-fag: kernefag og tilbudsfag:

- Kernefagene er: dansk, engelsk, fransk, matematik, naturfag, samfundsfag og tysk. Kernefagene findes ved alle VUC'er. Det enkelte VUC kan dog vælge at tilbyde enten tysk eller fransk.
- Tilbudsfagene er: billedkunst, dansk som andetsprog, edb-fag, filosofi, historie, latin, medie-fag, psykologi samt samarbejde og kommunikation. Tilbudsfagene kan skifte fra VUC til VUC. De enkelte VUC'er kan også oprette andre tilbudsfag end dem, der er nævnt ovenfor. Disse særlige fagtilbud omfatter fag, som du i lokalområdet mener, at der er særlig interesse for. Du må derfor forhøre dig nærmere om de aktuelle fag på det lokale VUC.

Prøver

Der er prøve i hvert fag for sig.

HF-enkeltfag

HF studieforberevende enkeltfagsundervisning for voksne og omfatter de samme fag og niveauer, som indgår i en "normal" HF.

Undervisningen foregår fortrinsvis på VUC-centrene. Der undervises både om dagen og om aftenen. I de fleste fag tilrettelægges undervisningen over et år. Nogle fag tilrettelægges dog over to år, og andre kan tages på et halvt år. Undervisningen omfatter både holdundervisning, individuel værkstedsundervisning og nogle steder fjernundervisning.

Undervisningen i de enkelte fag afsluttes med en prøve, og man kan sammenstykke prøver i enkeltfag til en hel HF-eksamen

Enkeltfagsundervisningen foregår ved voksenuddannelsescentre (VUC), HF-kurser, gymnasier og studenterkurser rundt omkring i landet.

Ordblindeundervisning for voksne

Den særlige ordblindeundervisning for voksne foregår på små hold med 2-6 deltagere eller som eneundervisning. Den tilrettelægges ud fra den enkelte deltagers behov og interesser. Undervisningen støtter din evne til at læse, skrive og stave. Du kan også lære, hvordan du bruger it til at kompensere for dine vanskeligheder med at læse og stave. Undervisningen udbydes af voksenuddannelsescentre, VUC. Den kan dog også foregå på daghøjskoler, erhvervsskoler og AMU-centre.

FVU - Forberedende voksenundervisning

FVU er et tilbud til alle, som har svært ved at læse, stave eller skrive eller som har svært ved regning og matematik. Begge fag er opdelt i trin og afsluttes med et niveau svarende til almen voksenuddannelse trin 1. Efter hvert trin er der mulighed for at aflægge en prøve. Det er gratis at deltage i undervisningen.

FVU-læsning, som består af læsning, stavning og skriftlig fremstilling. Her er der 4 trin, som hver er på 40 – 60 undervisningstimer

FVU-matematik, som består af talforståelse, regning og basale matematiske begreber. Her er der to trin er på hver 40 – 60 timer.

Der kan undervises i læsning og matematik på blandt andet VUC og andre uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse.

Økonomi når du deltager i AVU, HF, FVU

Se mere på www.svu.dk

Kurser i dansk som fremmedsprog

Der tilbydes undervisning i dansk som fremmedsprog for voksne indvandrere på forskellige skoletyper: Kommunernes sprogskoler, AMU og VUC.

AMU-kurser i dansk som andet sprog

Dansk som andet sprog for flygtninge og indvandrere gennemføres både som selvstændige danskkurser og som danskundervisning i tilknytning til de faglige AMU-kurser. Undervisningen tones fagligt typisk af den branche, deltagerne kommer fra.

For at deltage i AMU's danskkurser skal du have danskundskaber, der mindst svarer til sprogskolernes prøve i Dansk 1.

Der undervises i dansk som andet sprog på 3 niveauer: Basisniveau, alment niveau og udvidet niveau. Hvert kursus kan have en varighed på op til 40 dage.

Desuden findes der et kursus i dansk for fremmedsprogede, som udelukkende skal fungere som støtteundervisning i tæt tilknytning til et fagligt AMU-kursus.

Det kan have en varighed på op til 10 dage.

Vi har i denne pjeces ønsket at give inspiration til de forskellige efteruddannelsesmuligheder, som umiddelbart kan anvendes som kompetencegivende efteruddannelse. Det er naturligvis vigtigt at finde den efteruddannelse, der passer ind i din egen jobudvikling og den udvikling der er inden for jobområdet.

Det skal understreges, at det er vigtigt at benytte sig af overenskomstens mulighed for at få aftalt efteruddannelse.

Har denne pjeces givet dig ideer til at gå i gang med efteruddannelse, så tag en snak med din leder og få udarbejdet en skriftlig udviklingsplan.

Har du brug for hjælp kan du kontakte din tillidsrepræsentant eller din lokale 3F-afdeling. Afdelingen kan ligeledes oplyse om de økonomiske vilkår for efteruddannelse.

Du kan finde mere om dine muligheder under Den Offentlige Gruppe på www.3f.dk Find link under grupper og tryk på Offentlig.

Her kan du bl.a. få informationer om overenskomster, løn, uddannelse, arbejdsmiljø, pension og lands- og brancheklubber.

Venlig hilsen

Den offentlige gruppe i 3F

2011

